

[Lannung.]

mod 1½ milliard. Det er efter min opfattelse et forhold, som i høj grad giver vesten noget at tænke på.

Det er karakteristisk for den nuværende internationale situation, at man i nedrustningsspørgsmålet ikke skal vente sig — tror jeg — noget omfattende resultat isoleret, men kun hvis dette kan indkædes som led i en stor samlet ordning, indbefattende de vanskeligere udestående spørgsmål, de store udestående spørgsmål, vi alle kender.

Den store nedrustning vil for så vidt blive et biprodukt af en sådan ordning, og den er der jo næppe mulighed for endnu. Det er klart, at det er stormagterne, der først og fremmest må tilrettelægge forhandlingerne, men der vil sikkert være almindelig enighed om, at man først må tage de spørgsmål op, som må skønnes at have størst mulighed for at kunne finde en løsning, og tage det hele etapevis.

Vi må tage Sovjet på ordet, nu da lejligheden er der. Vi finder fra mit partis side, at der er god grund til at tage Rapackiplanen op til velvillig overvejelse. Det er efter vor opfattelse en af de ting, der egner sig til at begynde med, og hvorfra man så kan komme videre, om alt går vel, og det så meget mere, som det er svært at se, at nogen behøver at frygte, at denne plan forrykker magtbalancen; det bør efter vort skøn overvejes, om den ikke bør kombineres med tanken om den militært udtyndede zone ned igennem Europa, som statsminister Gerhardsen var talsmand for i Paris, ligesom professor Kennans tanker fortjener overvejelse. Ingen af disse planer er nye.

Væsentlige elementer heri svarer til Edenplanen, som briterne fremsatte ved den første Genèvekonference i sommeren 1955, og har i forskellige nuancer været fremme ved flere lejligheder, har bl. a. haft talsmænd fra engelsk Labour, og vi er flere fra skandinavisk side, der tidligere har været inde på lignende tanker i Europarådet i Strasbourg. Vi ser i mit parti gerne, at det undersøges, om og hvorledes disse planer yderligere kan udbygges, således at f. eks. også lande som Østrig og Ungarn kommer ind under de atom- og raketfri og eventuelt udtyndede områder. For Østrigs vedkommende skulle det ifølge landets særlige statut ingen vanskeligheder kunne volde, men

med hensyn til Ungarn ville det være overordentlig betydningsfuldt som et skridt mod afspænding og et bevis på god vilje fra Sovjets side.

Det er indlysende, at kontrolspørgsmålet også er vigtigt i denne forbindelse, og det er da så heldigt, at der er positivt vidnesbyrd om, at Rapackiplanens ophavsmand er fuldt indforstået hermed. Efter de foreliggende oplysninger tilkendegav udenrigsminister Rapacki den 13. december f. å. i den polske sejms udenrigsnævn efter de officielle referater, at Polen var interesseret i den mest effektive kontrol af en sådan karakter, at alle interesserede stater kunne have maksimum af vished for deres sikkerhed. De sagkyndige siger os jo, at netop ting som udskydningsramper for raketter, alene på grund af den plads de tager, er meget vanskelige at camouflere, og at den luftinspektion, som begge parter nu synes at kunne enes om, med vore dages fotografiske teknik giver oplagte kontrolmuligheder. I en afspænding langs jerntæppet ligger vel også en voksende mulighed for de østeuropæiske lande til at leve under større frihed.

Men dette at få færre kontaktsteder imellem de to store militærmagter, at få fjernet de to giganter fra hinanden, få luft imellem dem, vil have en stor værdi under alle forhold på et tidspunkt, hvor man efterhånden mindre må frygte den velovervejede, vilde eller forsætlige atomkrig end den, der udbryder ved en fejltagelse eller et ulykkestilfælde. Den moderne atomkrig er blevet en tryk-på-knappen-krig med knapper spredt over landene, og til de krigsmuligheder, vi allerede kender, må vi tilføje krigen ved et ulykkestilfælde, svigtende nerver eller pludselig mangel på ligevægt hos en eller anden lokal kommanderende, som kan risikere at starte den tredje verdenskrig. Bl. a. Liddell Hart, den bekendte militærskribent, har været inde på lignende tanker i engelske blade og i Information herhjemme. Jo flere kontaktsteder, jo flere knapper nær jerntæppet, desto større mangfoldiggørelse af disse muligheder for et sådant ulykkestilfælde.

Vi lever i en tid, hvor våbnene er blevet så frygtelig tilintetgørende, hvor angrebet er så farligt og gengældelsen, den øjeblikkelige ripost, er det eneste effektive forsvar. I